

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab Anno Domini D.XC. perueniens vsque ad DCC.XIV. nempe à Gregorio Magno Romano Pontifice, vsque ad Gregorium secundum

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annvs 614. Bonifacii Pap. IV. Annus 8. Heraclii Imp. Annus 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15007

Corpori subterrena, atque exemplis magistri
Vita, quae ad dignum morem esse loquitur.
Quae hinc et hinc sunt hinc in actum tota
Mittit ad astra animam, redire corpus humo
Sicut in corpore si quidem membra dolere
Tantum in aeternum valere non possunt.
Qui carnis aeternam stabilitatem in corpore surgant
Ad vitam aeternam, et praesente in aeternum.
Sancti filii omnia, vixit sententia Patris
Quo certum hanc famulo ipsa habere fuerit.

Hic requiescit Bonifacius Iunior, qui sedit annos sex,
mensis octo, dies duodecim, depositus est octavo
Idus Maii, imperante domino Heracleo anno eius quinto.

Est et ibidem eiusdem Bonifacii alia eiusmodi sepulchralis inscriptio:

Corpori quatuor hinc Bonifacius almus,
Iure qui sedis fuit apud rector, & adu.
Tempore qui Phocae non templum fore Roma
Delicta conitorum futuri quo demeritorum
Hic corpori est, sanctis consilijque dicitur,
Cum natali festum qui celebratio
Primo Septembris fuit hoc lux quarta Calendis
Hactenus.

Sed quod habet de mense Septembris, non ad obitum
refertur, sed ad creationem, quae natalis dicitur & celebra-
tio mensis consistit, hinc ex Anastasio superius di-
ctum sit, ipsum creatum die decima octava Septembris.
Certeque post obitum vacavit sedes mensis quinque, &
sex duodecim. Deinde dicitur Romanus, filius Stephani, ex
sacerdotio creatur Romanus Pontifex decima tertia
die Novembris. Hinc ex Anastasio. Verum subdiaconus
Romanus Pontifex creatur, nunc primum acci-
ditur huiusmodi maiorem exemplo, ut plane in clero magnas
reformationes concitatas esse sit argumentum. Verum alia
est ratio ab hac diversa, ut dicitur filius Stephani subdia-
coni. Sed et, omnis alius, Deinde dicitur huiusmodi, egregia
omni laudibus praeditus, qui minime inter tot tenebras
stultitiam emittit.

Quo pater anno Ecclesia Anglicana collapsa resur-
git, & multis inde incrementis augetur ac stabili-
tate. Siquidem Rex Adelualdus filius Edilberthi praeter
sua omnia Christiana effectus, Episcopos, qui in Gal-
liam fugerant, Mellinum & Iustum reuocavit post annum
in Angliam. Quomodo autem haec adeo inexpectata a
Deo concessa fuerit, a Bedae narratur:

Cum vero Laurentius Episcopum Mellinum, Iustumque sonantem
a Britanniam se redierant, in ipsa die nocte in Eccle-
sia lazarorum Apostolorum Petri & Pauli, de qua nos fre-
quentiam dicimus, stratum parari. In quo cum post mul-
ta munita de Lazaris ad Domum pro statu Ecclesiae solent, ad quos-
dam membra posuisset, atque obdormisset: apparuit ei beatus
Iustus Episcopus Princeps, & iussit illum tempore secreta no-
ctis, quae in medio lazarorum posita signum ipse demit-
teret, quae nocte in meliorum sua delatione commendaret, & vi-
sita, postea, carcere, afflictione, ipsam postremo mortem, mor-
tuum aeternum ad in solationem & numerum Christi ipse cum Christo
conuersus pariter. Hic beatus Petrus sigillum simul & exhortatio-
nem amantem Iustini Christi Laurentius mox mansit, vixit
ad septem, & recedens in momento, quatenus esset verberibus laceratus,
in albedine, cuius molitum miratus, & inquitur, quomodo vixit
etiam in ista vita suffragari: ve audiret, quae causa sine saluata Episcopi
ad hunc usque Christi causa esset tormentis plagisque perpeffus,
reuerentiam multum, atque amantem, atque omnimodis latere cunctis,
sollicito curandis non legitimo, suscipi filium Christi, & baptiza-
tum, huiusmodi quatenus valuit, in omnibus conuolare & fauere
eius est.

Post haec in Galliam, & reuocant Mellinum & Iustum,
quos ad hunc usque liberam in solationem redire praecipit. Quos post
annos, et in alio loco, reseruit. Et Iustus quidem ad eun-
dem locum, quo reseruitur, reseruit, Mellinum vero Londinensis

Episcopum recipere voluerunt, idololatri Pontificibus magis feruere
gaudentes. Non enim tanta erat ei, quanta patri ipsius regni po-
testas, ut etiam uolentibus, ac contradicentibus Paganis, Antisti-
tem suo posse Ecclesiam reddere. Verum tamen ipsi cum sua gente, ex
quo ad Dominum conuersus est, diuinitus studuit mancipare prae-
ceptis. Denique in monasterio beatorum Apostolorum principis Ec-
clesiam sancta Dei genitricis fecit, quam consecravit Archiepiscopus
Mellinus, haec Beda.

Sed de Britannia in Gallias transeat oratio, narratura
terribile Dei iudicium aduersus improbum Regem Theo-
doricum, & nefariam Brunichildem Regiam eius au-
tiam, qui post alta peccata deformia (ut vidimus) addi-
derunt, ut bellum excitarent aduersus Dei seruos: nam
postquam sanctum Deidendum Episcopum Viennensem
occidendam curauerunt, & sanctum Columbanum de suo
regno longius expulerunt, aliud etiam nefandam sacri-
legium his additum est ab impia femina: etenim vitam
sacrosanctam necandam iussit Delphinum Episcopum
Lugdunensem, ut Beda existatur, qui dum agit de Vn-
fridus in Vitem peregrinatione, haec ait: Cum in Vitem ali-
quet in studio occupatus, selectionem exegisset, rediit ad Deum in
Galliam, & tres annos apud ipsum commemoratus, attentusque
est, & in tanto habuit amore, ut heredes sui illum facere cogita-
ret: sed ne hoc fieri posset, amplexu crudeli morte percussus est. &
Vnfridus ad suum peruenit, hoc est, Anglorum gentis Episcopatum re-
seruatis. Nam Brunichilda regina, misit milites, Episcopum
ipsum interficere: quos ad locum quidem, in quo decollandus erat,
sequens ad Vnfridus clericus illius, delibans eum eo (tametsi
ipso multum prohibente) pariter occidit. Sed hinc rursus pere-
grinum atque erundum de natione Anglorum cognouit carnis-
fuit, pepercerat, neque eum recidare eum suo volente Pontifice,
haec Beda. Rursus autem recentiorum auctorem, qui
conatus est eandem Brunichildem exouare, Aethio-
pem lauan, quae ab omnibus historicis huius temporis
sacrilega, sanguinaria, & vbique nefaria conclamatur:
neque enim Gregorii laudes, crimina postea commissa
purgant. Iam vero, ubi completa est iniquitas eius, adfuit
tempus, ut eisdem S. Columbanus scriptis repetitam vati-
cinationem impletetur, quo praedixerat fore, ut intra tricenarium
temporis spatium Clotharius totius Galliae regno possi-
deret.

Iam accepit anno superiori, bel'o victum a fratre
Theodorico Theodobertum de medio interfectione
esse sublatum anno regni sui decimo septimo, quem
superiorem annum fuisse, ex ipsius regni exordio satis
exacte superius est demonstratum: cum vero vno am-
plius anno Theodorici regnales maiores tradant, utri-
que hoc anno ipsum finem imposuisse regnandi, dicere
opus est. Quem quidem fulmine ictum interitum, Ionas
Abbas sui temporis historiam scribens testari videtur:
veneno autem necatum dolo Brunichildis auia ob ini-
micitias post obitum Theodoberti oras testatur Aimoinus
d, refertque aliorum sententiam dicentem eum
ex hac vita ereptum dy sententia morbo, decimo octavo
regni sui anno. Sed accipe, quae Ionas de eius interitu ha-
bet, & addit de vindicta Clotharii in Brunichildem di-
uini iudicii severitate vibrata. Vbi enim de Theodober-
ti obitu agit, ista vox subdit: Porro Theodorici penes Meten-
se morantem episcopum, diuinitus percussus, inter flagrantem ignem in-
cidit mortuus est. Post quem Brunichilda filium eius Sigebertum in
regnum suscitauit.

Antequam autem reliqua profsequamur, non prae-
tereamus de hoc Sigeberto filio Theodorici in Regem
prouecto egregium factum, quod hoc tempore in lo-
cordo eiusdem regni accidit: scribitur Vnfridus S. rabo
magnum hominis suae aetatis auctor in rebus gestis sancti
Galli Abbatis de virgine eiusdem Regis sponsa, Fe di-
burgi nomine, a sancto Gallo a demone liberata, & Deo
dicata, dignum quidem memoria exemplum, quod in-
textatur Annalibus. Vbi enim de virgine ornata narra-
tionem absoluit, haec auctor est: Non multo post hanc, volens
Rex idem puellam suam thalamis foecere, celebrato sacerdotum &
Principum seruo senatum nuptiarum praecipit adesse solemnium.
Cumque seruat agnoscere procerum introisse, ubi ipsa mone-

IV.

Beda lib. 5. c. 20. De Theodorico, Episcopo Lugdunensi occiditur.

V. Theodorici Regis Francorum interitus.

c. 1m. in Col. lib. 1. c. 28.

d. Aimoin. l. 3. c. 100.

VI.

c. Aimoin. l. 16. c. 10. De Theodorico, Episcopo Lugdunensi occiditur.

bat.

VII.
AD SA-
CRVM ASY-
LYM FRI-
DISYRGA
CONTR-
GIT.

VIII.

IX.

Ad Ion. in vi-
ta & Colom-
bani CAR.
BRUN-
CHILDIS
ET VITIO
EVM THA-
ODORICI
INTRI-
TVS.

bat, dicitur illi: Ascendamus in palatium: nam nuptie paratae sunt, sacerdotibus & capta populorum cum benedictionibus congrue ad-
nuerunt. Quibus illa auditis, cecidit ad pedes eius, dicens: Mi
domine, quia praeterita passio tua me pondere tabescit, vires ab-
soluit valetudo contraria, & membrorum officia agri-
tudine sunt resoluta: da mihi vel septem diebus inducias, ut ali-
quatenus vitium deiecerim recipere, & sic tuum postum applicari
confitebor. Quam petitionem dum rex pie suscepit, ad palatium
remittit.

Transactis interea septem diebus, circa matutinum officium,
puella cum duobus viris tetolengue puellis Ecclesiam beati Ste-
phani protomartyris introiit, & secules post annos templi
exiit se vestimenta regalibus, & habitum propositi sanctioris as-
sumpsit, nescientibus hoc viris, qui pariter cum illa adierunt.
Deposito ergo terrene dignitate, amictu & sanctorum nitro-
rum cum quodam sui sequata contemptu, accessit ad altare, & in
faciem prostravit, Dominum studioso adorant: ac deinde cum se
erigeret, cornu comprehendit altaris, & huiusmodi voces emisit:
Beate stephane, qui sanguine tuo testimonium Christo perhibu-
isti, deprece meam tui meritis Domino commendato, ut
tuo in irreprensibili corde domini mei Regis conuertat secundum
veritatem meam, ne velamen, quod amore Dei suscepi, auferat de
capite meo.

Viri ergo, qui erant cum illa, huc videntes, venerunt ad Re-
gem, & nuntiaverunt ei, quae facta fuerant. Et ille advocans sa-
cerdotes, & quosdam Principes suos, cupit ratiocinari ab eis, quid
super hac re faciendum essent. Cyrianus Arclatensis Regi
respondit: quia (ut liquido claret) puella haec, cum a demonio
erueretur, hoc seruo, quod per se videtur, confirmat: canen-
dam tibi est, ne forte, si irritum seculis vitam eius, redemptio de-
monum comprimitur incursu, & sint illi vniuersa peiora prohi-
bita: tu vero tanti criminis reatum incurras. Rex ergo iustitiam
tenax, & timore Domini plenus, huius consilii deuote mentis pen-
dit assensum: & regnum Ecclesiam, fecit afferri vestem nuptia
preparatam, & coronam sponsae nuptiarum imponendam. His illa-
tis, dum puellam ad se suspexit accedere, sponsa Deitam Agni consu-
tatibus hauris, aut illi non potius ad altari, quia se timebat de Eccle-
sia protrahendam.

Cumque instantibus ara cornibus inhereret, Rex tam, ne ti-
meret, admonuit: Hodie, inquit, per annua tua voluntati vi-
debitur efficiunt. Porro illa inter spem & metum posita, caput super
altare reclinavit: Ecce, ait, ancilla Domini: fiat michi secundum
voluntatem eius. Rex vero iussit sacerdotibus, ut elatarent eam, &
ad se perducerent. Quo facta, iudata est, illo inuente, vestem rega-
lem, & sacro velamine coronata. Intuitu autem cum Rex religio-
sus, dixit illi: Ecce meo te nuptias preparatam sponsi caelestis, Domini
nostri videlicet Iesu Christi celo complectitur. Et dixerat eum
comprehendit, posuit in altari: deinde Ecclesiam limen excelsis, la-
chrymis absconditum patefecit amorem. Post haec vocavit eam, &
mixta se fecit in palatio resiliere, & domi ingentibus honoratam,
praeficit monasterio ancillarum Dei, quod in honorem beati Petri
principii Apostolorum constructum est in Metropoli ciuitate, ubi
gesta sunt vniuersa, quae proxima narratione retulimus. In his au-
tem omnibus perfectissimae sequuta est puella consilium beatissimi
Galli, qui tunc, Dominus auxiliante, a demonio liberatus. haec
de Fridiburga filia Gunzonis Ducis, sponsa vero Si-
geberii Regis. In quo glorioso facinore non minus eluxit
pietas Regis, cum religionem suis censur affectibus pra-
ponendam, quam vitium de contemptis regalibus na-
pensis ingens animi fortitudo.

Sed obfuit pio Regi aua Brunichildis, a qua post
Theodori patris obitum euectas fuerat in Rege: quot
enim aduersus Brunichildem odium conceperant, in
Sigeberum ille denique penitus conuerterant. Obfuit &
detestabilis vita parentis, ut diuinitus immissa vindicta
omnes filios eius secundum sancti Columbiani oraculum
citro petigerit: de his enim Ionas ista habet: Atque Clo-
tharius inuenerit prophetae viri Dei, collecto exercitu, fines regni,
qui sus ditionis debebantur, conatur accipere. Contra quem Si-
geberium cum hostium tunc pugnaturus aluenit. Quem Cle-
tharus captum peremit, fratresque cum quibus Theodorus
filius eum aua Brunichilde cepit: patres separati peremit: Brun-
nichildem vero primo ignobiliter caelo impostam, hostium
ex aua inuestit: postquam inuenerunt eorum caulis ir-

ritem miserabiliter vidit. Funditus ergo rabiis suis de-
lecta Theodorus super, Clotharius postquam rabiis regnum suum
monarchia. Quo factis, beati Columbiani propheta inuenerunt
plerasti, haec Ionas: eadem plumbus Aimoius & alii
cententes cuncta formine improbe fecera, quam mon-
daoum, sed vnus indomiti equi caude alligatum tra-
dunt, sicque miserando modo raptam mont calidit
equi coactam: haec quidem Rex, ut clamantem cam po-
pulo satis faceret. Aic enim Aimoius h.

Aclamantibus cunctis, postquam caelo imposta est
circumducta, inuadit eam debere finem pati, inter inuen-
tem exhiberi equum, et sicque infortunata Regia cum in actum
tandem colligari, ac demum ad cursum conuertit. Sicut pro-
mo impetu currentis equi calidus dextrum dispersum, rabiis
vero membra per aspera conque ientibus rabiisque praecitata
ta dissipata sunt. hunc consecutus est forma inuenit
propinquum credibus per multa annorum spacia edita-
tiata: decem namque Reges eius opera & contio huius
se extinctos, Clotharius numerat. Porro tanta illius
fecleratoletia Deus, viquedum in seruis furore est
farens femina debachata. Has ipsa mellis fugerit
mundane prudentie femine, que nihil non renouat
cinoris, vt regaret, postquam mon Regina: talenque
triumphum meruerit eade multiplici conuictorum, ac
tali morte obire diem illa, que Dei temeris hostiter est
persequuta.

Sic igitur Brunichilde vna cum spurta prole Regum
e medio sublata, Clotharius solum Monarchiam totius
Galliae (secundum quod sanctus Columbanus predica-
rat) est consecutus: memorque viri sanctissimi vniuersam
legationem ad eum satis dignum mittit per Eustachium
praefectum Luxoueniensis monachis, vt rogarent plura
eam collegis nobilibus monachis, vt rogarent plura
meate in Gallias ad locum, et quo euectas fuerat. Obiit
diligenter munus suscepit legationis Eustachius: vna
periuadere id minime potuit Columbanus, vt pot
probe sciret iam inuenerit sui corporis dissolutionem
praeficit autem illud, vt parantibus ad Regem litteras
daret, easdem que commonitorias, quibus cum inuolun-
tates bene inuenerit vna contineret: quas Rex pia
gentillime accepit, & ex earum praescripto vitam montem
composuit. Habet haec omnia Ionas in fine tenam gal-
litarum eiusdem Columbiani. De eodem Clothario Rex
illud quidem habere expressum fuisse studiosissimum fr-
uorum Dei, qui sciret eorundem cultu euenire subri-
piter Deum. Inter alios autem sanctissimos viros, qui de-
bus his florebant in Galliis, fuit Anolphus Metensis
Episcopus vice moribus & miraculis clarissimus: libi ad-
hibuerat in Consiliis Rex Theodobertus: quo modo
autem & Clotharius eius vna est opera, dicemus ante
loquenti.

Inhaerebat praeterea lateri Regis Faro nobilis via &
prudensissimus, qui postea creatus Episcopus Medientis
egregia claruit sanctitate, in cuius rebus gestis fideliter
scriptis mentio habetur delegatione contumeliosa Sax-
onibus ad Clotharium nulla huc ipso anno, acce-
re monachis ipsius exortio, cuius causa ipsi legitur subri-
sent supplicium mortis, nisi Faro intercessisset. Res-
gesta ita narratur e: Non desunt, quos scribit, postquam ad Clo-
tharium Regem (cum suscepit Francorum monarchiam
a Saxonnibus gente legatos, eorumque rebus maris igit, vna
adeo Clotharii animam exacerbat, vt inquit in conspectu
interficia, vna praecipue eum extimularet. Et quatenus pro-
cum a tali facinore dehortarentur, inuenerit, si legatos vna
vna inuenerit gentis eam vna affrat, cum in uentum tra-
contra ipsas quibus Francorum leges venturum: inhi
apud iratum Regem officere potuisse, quod rapti moderatum ha-
betis, sanum consilium non admitteret. Tunc vero magna
prudencia Faronem, dixisset, vt foret, quod Rex mandasset, facta
tamen, vt impofterum in duci legatorum caulis differtur. Eam
tentiam, omnium scilicet annis, legatos ea uelle a milite
datus: adeo autem accessisse Faronem, & eorum iam apud
feronibus officii, vt Christiana religio, velleter
Atque ad eum illa Regi & aliter inuenerit, non illius vna

nam, sed etiam innumeris afflicto ad suos cum gaudio reuertitur. Hec de legibus. De ipso autem Fatone, quomodo seculo huncque carie nunciam tenuerit, ita idem profectus aduenit.

XIII. Interi autem ante quod Cleothem Regem multa praclare sermo, seruum Fatone virginem sanctissimam cognovit magno reuerentia digniori tenori. Accipit igitur ad eam, & in tantum familiaris eius colloquio sapienter sermone permotus est, ut consensum palati honoris, Regique singulari amicitiam sui negotium parati, ipsaque coniugii oblectamenta, adhibere negotium fore, respuerit, & consensum uxore Bladellide, huiusmodi se administrat, Ectham beati Stephani Melitensi, qui tum magna promittitur paupertate, multu videri quia dicitur, sancta quippe Fatone conuoluit magisque dicitur, & non cito motu, sed etiam persequens & exules sui faculatione sustentari. Cuiusmodi autem fama sanctitatis eius, qui Anglorum magno eius amore incensa, puellas virgines multas, quae tunc opera in monasterio Fate, & alio quodam, Chrysolitum, relecturid quidem etiam Beda, qui & meminit de Fatone Meldensi Episcopo hospite Hadrianum, qui a Viriliano Papa in Angliam missus fuit, hunc meminit etiam in Actis sancti Eustachii Abbatis Montis, ubi & plura de forte eius Burgundofora, eodem cum Fatone quasi Burgunda Fata. Sed de his modo loquar.

XIV. Item vero qui auctur ab Oriente latus, & quae Hieronimus clamit vox sanguinis, in se stylum conuertit. Hic quidem atque qui non Heracii imperatoris a Cosroe Persarum Rege Syriam cum exercitu deuitante detentata Hierosolymitana ciuitas capitur, & qui in uerum Christianum captiui misere ducti sunt, iudatque per petro venundati, qui ab ipsis non morte generum timore et retenta sunt, sed diuersis innumerisque afflictionibus die obmodum crudelit. Luctuosa quidem habitum, lugubrique tragedia, quae tamen quam beatissima Annaibus a Theophrasto ita reperitur esse delectat.

XV. Item quae imperii Heracii capere Persa toralaten bello, & Persarum, & sanctissimum, & multum non per iudicium non sine reuerentia, ad illi, et quidem sunt, nulla nomen, in eum conuicti Gorgonios, prout uisusque hanc iura, euadunt. Catharum vero Hierosolymitanam quodam conuoluit, & per ipsa & uisusque signa sancta. Quorum uisus praedolebant in Persidem, haec Annales, praeterea uisus dignum ingenti uoluntate historiam persequentes, ut hoc deus ad lactum accedat, quod dignum prolixo nauatione tractationem nimia tenuerunt inueniunt, & quodammodo praefocuerunt, uerale ne legentium animam nimio moreore conficerent. Soli conuictum laepe accidit, etiam ubi ceteros Leontium cetera lachrymatum ipsa conuictio, cum terribili dolor tandem inueniant, si libere ei semel relaxentur aduentu.

XVI. Item quae in tanta ualitate muteniri potuit conuictio, submissitata est ea quidem a magno tillo Alexandrino Patria, pha Ioanne de quo scribitur Leontius: Cum Persa populi esset inuenit Syriam, qui eorum manus praeterea reuerentia, etiam, qui singularem gerent, & praeterea, tunc cetera cum Episcopi consensum alexandrinum. Quibus membris dicitur esse & minime angustis conuictio quomodo praeterea, praeterea ad usum necessaria, non ad indignum eorum uoluntatem, ut aliqui fuerit, quod esset fordidi & cetera ei amia, sed ad eum, qui aperit manum, & omne amicitiam praestanda sunt.

XVII. Item quae in tanta ualitate muteniri potuit conuictio, submissitata est ea quidem a magno tillo Alexandrino Patria, pha Ioanne de quo scribitur Leontius: Cum Persa populi esset inuenit Syriam, qui eorum manus praeterea reuerentia, etiam, qui singularem gerent, & praeterea, tunc cetera cum Episcopi consensum alexandrinum. Quibus membris dicitur esse & minime angustis conuictio quomodo praeterea, praeterea ad usum necessaria, non ad indignum eorum uoluntatem, ut aliqui fuerit, quod esset fordidi & cetera ei amia, sed ad eum, qui aperit manum, & omne amicitiam praestanda sunt.

Anastasium Praefectum magis mentis Anony, & Gregorium Episcopum Rincorruum emittit ad eos recipiendos, qui abducti fuerant in captiuitatem, vim auri praebent propinqua numerabilem. haec Leontius obiter.

XVIII. Non desuit eiusmodi Hierosolymitano exitio praeter Ioannem Episcopum Alexandrinum, alius, qui prope conca uisus, lamentator, & qui Threnos scripserit Hieremias, & ad legendum pariter alios inuenit. Fuit iste Antiochus monachus Palaestinus uita sanctitate mirificus, & doctrina celebris, cuius extant homiliae centum undetriginta, qui spartum eiusmodi cladem in suis homiliae deplorasse apparet, uerum ait: Debetis lachrymas profundere amaritudinis plenas. Primum quidem, quod ciuitas sancta inuentio consuegerit, Crux quoque sancta Christi Dei nostri in Persidem transfugerit, in eorum itum gratiam, qui tunc a terribili bello perierunt: nobis enim erant conuictio, & eadem nobiscum insignibatur fide. Ad quem modum sol Praephecia clamat d: Plangite sacerdotes, qui ministrati altari, quia miser afflictus est omnis terra. Plange sacerdotes, qui ministrati Domino, & dicit: Parce Domine populo tuo, & ne de hereditatem tuam in opprobrium, ut dominetur cum nationes per no dicant: Vbi est Deus eorum? & tuus eadem legendu refert e, insuper alibi his uerbis f: Si quando alius, nunc maxime temporis, iuxta quod dicitur est: Neque enim nunc uel obgnare licet, aut aperire ei. Signidem Domine seruis tuis, & si, qui te colunt, confusio inusta est, & illation opprobrium. Tibi enim Deo nostro iustitia, nobis autem confusio uultu nostri, (ut the probat) nos, Principibus nostris, & Regibus nostris: quia peccauimus, inique egimus, & a rectitudine defleximus uia tua, nec mandata tua obediuimus. Quae enim propheticis afflatus Spiritus futura praesentat Hieremias, nunc temporis contingere. Accurrit aut e: Confusio seruis, quia aduimus opprobrium nostrum, operuit ignominia faciem nostram, quia ingressi sunt alienigenae sanctuarium nostrum in domum Domini, &c.

XIX. Sed licet & Hieremias ad Threnorum calcem preces apposuit inuoluitas, eodem quoque modo sanctus Antiochus addidit orationem ad Deum conuersus testimonem precatorum fundens, qui inscribitur Antiochi exomologesis, quae ad homiliarum finem legitur in hunc modum: Domine Deus omnipotens, magnus, & admirabilis, qui celsitudinis insistentiam tuam, & misericordiam tuam bis, qui te diligunt, & consulant mandata tua. Memor h esse miserarum tuarum, & copiose misericordia tua, quae a seculo sunt. Ne obliuisceris testamentum tuum, qui dixisti i: Si mandata mea non custodieris, uisitabo in uirga iniquitatem uestram, & in uerbis uisitationis uestrae, misericordiam autem meam non dispergam a uestris; & quae praecelant per labia mea, non faciam irrita. Conseruiuerunt sermone istius tui, Hec benignissimus, & ser peccata nostra, quippe qui inuictor es & longanimitis. Tibi enim Domino Deo nostro iustitia, nobis autem confusio facis nostrae adaperiam (ut hoc dicit probat) quia peccauimus coram te, Domine, neque exaudiuimus uocem tuam, ut ambularem in mandatis tuis, quae desisti in conspectu nostro: sed contempnimus, DOMINE DEVS noster: eoque coheruimus nobis ingentia mala haec. Ne si quidem conuersi fuimus ad custodiam mandatorum tuorum, sed aduimus unusquisque in sensum prauum cordis nostri, ut faceremus, quae mala sunt coram oculis tuis Domine. Hec sanctuarium nostrum haec deserta: ciuitas igni succensa est, populus in captiuitatem adductus. Falli sumus in opprobrium tui, qui in uirtute nostra sum. Falli sumus saltem, & non supra: quia peccauimus tibi Domino Deo nostro, eo quod non audiuimus uocem tuam. Ob hoc expulisti nos, & destruxisti nos, & commouisti terram, & conturbasti eam. Cateroni tu longanimitis comis, & uisus misericordiae, sana contritione tui, quia commota est reuerentia: populus enim tuus expertus est uoca, super quo frustra in uocatum est nomen tuum. Impleti sunt sermones Prophetarum tuorum super nos. Quia uoluerunt te gentes in hereditatem tuam, & possiderunt templum tuum, in quo misterium perfectum est dispensationis uisum tui: & sanctuarium tuum igni succendit, quoniam & Hierosalem posuerunt in pomorum custodiae: mortificatione serorum tuorum in medio iuxta ac in uirtute Hierosalem passim deserta sunt, nec erat, qui spelet ea.

XX. Fortitudinem nostram, ornamentum ac decus saltem, in quam, nostra ipam, nempe Crucem Christi tradidisti fidei aduersario.

XVI. THRENI ANTICHTI DE HIERO POLYMA CAPTA.

e Antioch. tom. 1. Epist. 33. Part.

d. 2. l. 2.

e Antioch. tom. 1. Epist. 33. Part.

e Hier. 31.

XVII. PARCES ANTICHTI DE HIERO MOLO.

h. 2. l. 2.

1. 2. l. 2.

e. 2. l. 2.

XVIII.

Fallit

OPPRO-
BRIUM DE-
SIST
CHRISTI-
ANORVM.

Facti subus opprobrium tam vicinis, quam qui longissime distanti sunt, subornato & deriso omnium gentibus. Auertisti enim nos retrorsum non possunt uincere nostros, & qui oderunt nos, diripiunt sibi. De his nos tanquam oves ad escam expositas, & inter gentes dispersisti nos. Vendidisti populum tuum sine pretio, & non erat multitudine in communitatibus nostris. Tradidisti nos in manus inimicorum exegim, ac Regi iniquo, omniumque, qui per uniuersam terram graduntur, longe malignissimo addixisti nos. Ne sic quidem uniuersis flagitibus tui attriti insoluitum: adeo scopus nostri nimia contentione ac studio in malum propendit ab usque paucitas, sed & ad amos procelli virides in huiusmodi vitii solito amplius excalescimus. Profus Domine iustus tu in omnibus, que scyisti nobis: nunc demum scimus, quia peccata nostra ipsa resistunt nobis: peccata enim nostra nimis quam multa increuerant in conspectu tuo Domine. Sed misericordia tua Domine anticipet nos, quia tu in nobis Domine, & nomen tuum sanctum inuocatum est super nos.

XIX.

Quiescat, obsecro, ira furoris tui, & ne confundas nos in finem, neque memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, & ne a nobis quidem recessu commiserationem: ne indignos nos pronuncies tuis & hereditatibus: quoniam potius remiseris, quia tanti nos estimas tua benignitas, quoniam proptio tuo sanguine redimeres. Peccatoribus placare Domine: inique egimus; tua, here, condone indulgentia: effundimus, conciliator sancte. Illustra faciem tuam Domine super seruos tuos, qui tyrannica impetione premuntur inclinentur: que solo sublimi tuo mitte eis & fuggere auxilium, & potens. Populum tuum ab omni calamitate, cui misere succumbit, eripe, & ab omni legu tua prauaritate redimito, & in manu prauaratorum subdege eos. Per tua iusticia patris exente a nobis Domine, ac subdege impendens omne vna discrimen: neque in finem tuam hanc hereditatem tradideris in interitum, tunc nos iniquitatis ad promerentur. Quoniam potius tunc nos anticipet inderationes Domine Deus noster: Excus a sculo non desinis copiose & exuberantis misericordie tua dona effunderis in omnem creaturam tuam. Tu quidem omnium nostrum refugium factus es, & in te sperantium asylem salutare. Iste nobis Domine turri fortitudinis a facie inimicorum nostrorum, non finas ad interitum & cladem extremam tradi in eorum manus, quia te non noverat, animas conspiciam tibi: neque patiaris Domine tamen insignis ignominia affergi hereditatem tuam a gente sic effraus & impudenti.

XX.

Magis tu incline Domine aurem tuam, & exaudi, ac respice de celo sancto tuo ad hanc nostram exanitionem, ac demolitionem & excidium civitatis tue Hierosalem, pro qua innocetum est nomen tuum super ipsam cunctam Ecclesiam tuam, cuius substruccionem supra solidam petram collocasti, dicens: Porta inferi non prevalebunt adverso cam. Exaudi Domine orationem servorum tuorum, at respice tuas accionem nostram deprecationibus. Illustra faciem tuam super sanctuarium tuum: neque enim fiducia subnixi inificationum nostrarum, nostram hanc supplicationem tua maiestati asserimus. Nam qua fronte id iustit, qui te quotidiana accipione peccatorum exacerbasit? Magis vero sub vmbra tuarum conspiciamus miserationum: nulla sunt enim, Domine exaudi: Ego Domine placabilis: Domine attende. Parce, mi Domine, populo tuo, & ne des hereditatem tuam in opprobrium, vbi dominentur ei gente: ne quando dicant: Vbi est Deus eorum? Neque propter iniquitatem nostram vquam permiseris, ut nomen tuum sanctuarium blasphemetur in gentibus, que te non noverunt. Tibi Domine Deo nostro iusticia, nobis autem consilio facit usque in presens. Huc enim usque negligimus ad te conuerti: callosa adeo sumus ac prae dura ceruicibus. Si mutabilem pellem sumus, & nos vite habitemus pessime institute propofition immutabimus. Plene inela hac omnia in nos prospera reciderunt, neque sic ad penitentiam portum nos recipimus, aut respiciamus, magis vero prioribus peccatis peccata aducimus. Ne sic quidem Domine rogati sumus faciem tuam, vt vel sero auocares nos a cogitationibus cordis nostri pessimi.

XXI.

Enigilasti tandem Domine, experrectus super flagitium nostrum, & super nos induxisti virgum furoris tui: siquidem iustus es Domine in omnibus: non enim exaudiuimus vocem tuam, vt per vnam mandatorum tuorum ingrederemur. Sed & nunc Domine Deus noster, quandoquidem in seipsum & portenti ab infano errore idololetre summuuisti nos, scilicetque tibi ipsi nomen usque in presens: quiesce, obsecro Domine: imminuit enim sumus su-

per terram, & tanquam immunda omnes nos efficit. Quasi parum mulieris menstruata iustitia nostra, inque mortui marcionem solvum ipsi defluximus propter iniquitates nostras. Non enim speret, qui inuocat nomen tuum. Sane quoniam iustitia anetisti a nobis faciem tuam. Et nunc, Domine, Pater noster tu, nos auctore iusticia, opera manuum tuarum omnis nos. Ne iusticia nobis velle, nec in tempore memineris peccatorum nostrorum, quoniam potius vade Domine, quia populus tuus omnes nos.

Civitas sancti templi tui in solitudinem redacta est, & gloria Sien incendio conflagrat, simulque monumenta gloria nostra uniuersa conciderunt. Ad hac etiam omnia, ab illis Domine valide, & humiliter rebentur. Neque enim vici immo vite melioris, magis autem per colles decus, nemp post peccata nostra. Parce Domine populo tuo, & hereditatem tuam, pro qua gloria nominis tui erit nos de manu inimicorum nostrorum: vt noverit terra omnis, quia tu Domine Deus noster in bello iustus, & inderationes tua in generationem & generationem perferat super populum tuum de se aliquo minus profuerunt. Cuius o hominum amator elementifimus, qui te oramus peccatorum, ac appremur nobis secundam quod operet, plane ac sumus in terra & cinis: habemus tamen apud tuam benignitatem, quoniam nobis interpellat, nemp per orbem tuum nulla profus asserimus: cari devoloratum, quod per tua viscera misericordie nostris, non vt plasma reuocaret in vitam. Caro factum vltim idem tam nostri carnis passus est cruci se affigi. Ut abolerit, quod aduersum tuum, obitographum peccatorum nostrorum, facili propitiam, sed Spiritum sanctum facis totum sanctuarium nostrorum misit. Ichi pro nobis quoque interpellat, non quidem seruil more sed prostantiam adderet maiestatem, & confecta in nos benignitate, cui etiam coracit tuam hoc plasma. Here mi, memor est tanta spem tuam in clementia.

Crucis etiam nunc remiseris vniuersis, & a magnitudine gloria tue nobis emitte inderationes tuas, neque non gratiam a latum sancti Spiritus tui, qui suo ad nos gratia alata ritaque uehat ad ea exempla, qua tibi cum primis placet, ac demum vici illa assequi promerentur aternam. Nos igitur indigni licet Domine, fiducia tamen subnixi tue solius gratia petimus propter amantulum Filium ac Verbum Patris Domini nostri Iesum Christum, qui dixit: Petite, & dabitur vobis; Querit, & nonneer. Pulsate, & aperietur vobis. Omnis enim, qui petit, accipit: qui querit, inuenit; & pulsanti aperietur. Iterum: Si quis non fuerit mali, nullo dona bona dare filius vestri: quanto magis dare vester calestis dabit Spiritum sanctum petentibus? Et Equo valeret gloria omni, honor suscipiendus, & supplicandus, & Pater, fili, & Spiritus sancte, nunc & semper, & in sacra faciorum, amen. huculque Antiochi cum peccatorum conuisione precatio, nec quidem inutilis & inefficax.

Etenim non (vt olim, cum tempore Sedecie Regis facta est Hierosolymorum desolatio) ad sepulturem nos retarda est eius te slauratio, neque vt ibi Tmo imperatore facta est nunquam relaxanda vastatio, sed precos post annos contigie hostium propere debellatio & captiuorum, qui aderant, nec non sancti Episcopi Zacharie, & aliorum postliminio reuerio, arg. Iud diffente Crucis cum triumpho solemnis festinatio. Ecclesiamque (vt suo loco dicturi sumus) integra resurgatio.

Porto sciendum, preces has, alioque Antiochi hanc illas ita ab eo elaboratas esse hoc ipso tempore, vt iam prodesset monachis non valentibus vno loco consistere, sed ob eorumdem barbarorum grassationes hec eripe illuc per loca deserta saltem sibi quareantibus, vt scilicet celli in tanta penuria verbi Dei, secum in pira sua ferrens, quem manducarent, panem spiritalem, ac ne ceptes penitus essent manifestice vite iustitiarum. Quod autem istud fuerit animi ipsius consilium, accipe ex eo, que ipse earum exordio est preatus ad Eustathium, cuius exhortatione elaborandum opus susceperat: Tu enim, inquit, scribendi munus vestra sacra exhortatione: quod momentis singulis loca & civitates permittere cogere per Chalcedone gentis temptatam, que totum pene terrarum orbem sua premit tyrannide, & paulo post: Non ausu vni velle peculiariter, sed in communitate omnibus qualemcumque hanc inuocant, hanc & alia de concionibus, quas tempore ista ample pettexuit. Sed & alia in epistola nuncupatoria praeterea

opere hanc felicitatem explicantur, simulque & martyrii san-
ctorum monachorum, quod octo ante dies, quam capere
Hicofolymicam civitatem conigerat, enarratio. Quod
autem istud exordium minus integrum habetur in An-
tonio Lantinate donato, & in lucem edito, cum desint
nonnulli epistolae ad Eustathium ad tibi ex Vaticano
codice integro reddere integrum, opera pietum me-
faceram nihilominus neminem habet ex versione Federici
Mecii salutarum amicitia mihi coniunctissimi, praefi-
xio epistolae eiusmodi titulo.

XXV. Epistola Antiochi monachi Laura Sabae Abbatis ad Eustathium
propositum monasterio Datalae. Ancyra civitatis Gala-
tiae, hinc ab electum a Glosario: (Lautam neotetici Graeci
inscriptis dionat monasteria pro magna hominibus copia,
que decorum ergo inflat multarum aquarum con-
stanti.)

XXV. Cum ad nos scriptis, Eustathii Pater venerande, te magna affi-
cunt sollicitudo, hanc & loco ad locum & erigere in regione nigerare
epistola ista rogatus Chalcedonem calamitatis, sane etiam & sibi
lauram non parvi & aqua, sed iuxta Evangelium * dicitur, ver-
tite, cum neque libris circumferre possitis, neque id facile in locis,
in quibus caecitas, que vultu innotuit vultu: cumque notis eccle-
siarum monachis, ut quidem aliorum divinitatem scripturarum
ad te attenderet, quod neque ex infirmitate gratia esset praemagnitudo,
neque si innotuit in ea aliquid corru, que ad utilitatem & sa-
lutaris auctoris, desideraretur: Obveniens libenter tua
mandata, & quaeque innotuit per se facillimum curavi. E sacra
scriptura auctorem quaeque agnoscit, excessu capta iuncta quibus
sunt, amicum tamen tuum dignitatem, ut qui te legere, nulla con-
fessionem traheret.

XXII. Et haec manus scripta, que cum accepisti, Deo, quam par est,
servare & gratias agere alicuius reddas, qui suam virtutem imbe-
lles oportet, ut in infirmitate perficiantur. Tu vero contra tua
ita prope vultu nos facias, ut quod reliquum est nobis vix tem-
poraria. Tu valentiam per agere possimis. Si vero aliquid (et sa-
lis scriptis) impeditur ostenderis, ignoscas quae te) mea te-
nere, innotuit temporibus angustiaribus, qua tua mandata
vix integre.

XXV. Quamvis vero illud praeterit scriptis, ut vix aliquid dicere vix
de sancto Patri nostro Laura, an vera sit, qua a nonnullis au-
thoribus de eorum videlicet vita & nec, cum vix illa credi possint,
& innotuit vultu superent: necessarium propterea duxi, brevitibus
dicere operi qua ad illud attinet, ea demum subsistere, qua di-
ctum iuxta scripturae epistola. De laudabilis vero vita eorum in
praeteritum agere, id incognita non possunt, nec mea lingua illa
vix facile poterit.

XXII. Illud tamen dico, quod vera homines erant divini (si homi-
nes tamen illi spiritus dicere potius quam Angelos, cum in exercitiis
suis fuerint, & monastica vita & laboribus, quos proprietate
suis amantate sua, infirmitate) senes quidem venerandi &
cum capillis habebant, sed mente magis prestabant & humilitate,
& modestia, modestia, irreprehensibiles, insuper, ab omni tur-
pitudine & peccatis alieni, omnibus bonis exornati, & divino re-
ligione, nonnulli ipsorum centum excesserant annos, & quibus
sua in quiete & monastica vita cum perecessissent, nec Laura
& monasteria vixque recesserunt: nonnulli vero neque ad
hanc aetatem pervenerunt, nec tantum amplius viderant, ex quo
vix monasteria sancti fuerant amplexati: variis etiam vir-
tutibus exornati, terris saltem Angelis & caelestibus hominibus:
quaeque hanc suam fuisse adepti, & videtur praemium sunt con-
stituti.

XXII. Cum enim simulata ad nostrum accessissent monasterium, vna
permanens, antiquam sancta civitas fuisse occupata, & vnum
sua vasa tam diripissent, plerique Patres aufererunt
quae praemium: remanserunt autem in monasterio, qui fortiores
Christi fuerant, sed, sacrum illum locum destitit nullo pacto
vultu. Barbari vero cum illos comprehenderent, & multos dies
in vasa traherent & tormentis affligerent, pecunias
reparabant, hancque panem, apud quos nihil huius saeculi
reparabant, hancque sunt, qui desiderantur in codice,
et quo Godefridus Tilmannus transtulit in Latinum, &
quae ex Vaticano fuisse plepuitas: reliqua autem que
sequuntur, ex versione Tilmanni promantur his ver-
bis:

Illi simulataque intellexerunt sua se tandem spe & proposito ex-
cidisse, in effertur istam versi vultu, ad vnum memoratum beatorum
illo, conciderunt. Quae & latius incredibile perfusi, ac praeinde alacri
vultu videntes, vni cum aliorum gratiarum animas reddiderunt
Domino, quippe non ita pridem in vultu habuerant resoluti & esse
cum Christo.

Corpora vero plura quam triginta caesa, cum non paucos dies in hu-
mum disiecta sine sepultura beneficio iacissent, ab Arabia illo usque
ad proferantur in. Et quidem eximus Abbas Nicomedes spectaculum
illud miserabile caesorum patrum contemplantis, deliquit animi con-
cidit, atque illius velatus mortuus prope est. Modestus praeterea & i-
pse sanctissimum aditum nostrum cum antecessisset, & sanctorum
illorum iustitiam prius habitacula omnia, itidem angore animi co-
tractus, multum se proluvit lacrymis, ac sancta, vna caecus vultu
erant, lapsa (hoc est sanctorum reliquias) circumplexus, in
Patrum superiorum deposuit conditoris.

Is ad haec vbi solemnem persolvit ex more sermonem consuetum,
illud mox oraculum Iste exerta voce deprompsit a: Vri isti tol-
luntur, & nemo recogitat. A facie iniquitatis sublatum est vultu. Erat
in pace sepulchrum eius, & spes illius in immortalitate plena. In pau-
cis b vextat, in multis bene disponitur, quia & vultu illi
invenit eos se, & quasi holocausti hostiam accepit eos in tendere vi-
sitationi ipsorum splendescit ac resurgunt. Et haec de sancto
la cum edisseruisset, vnumquemque nostrum hortari capit, ne quo
emigrarem loci illius nostri desertores, magis vero eas, qua immi-
nebant, tentationes generoso pectore perferemus, Dominice illius
memores sententia c, qua angusta est porta, & arcta via, qua
ducit ad vitam: sed & Apostoli dicitur d: Quia per multas tri-
bulationes oportet nos intrare in regnum Dei. Hanc itaque admo-
nitioni vultu illi gerere morem, coque in Laura duos prope menses
permanimus.

Subdit vero de fuga illinc rursus inita ad aliud mona-
stium, & inde ad aliud, ac de aliis hinc inde dispersis &
inferius de iisdem sanctis monachis a Saracenis occisis:
Numerus, inquit, sanctorum Patrum, quos syrianna sustulit im-
pressio est quadraginta quatuor. Horum memoria Maio mense ce-
lebratur decima quinta * mensis die, addit his de spiritali pre-
fectura sanctae civitatis collata Modesto sanctissimo mo-
nacho, sed de ea tuo loco dictum oportune sumus. Porro
eouidem martyrum diem natalem celebrat Ecclesia
Catholica decima sexta mensis Maii, qua descripti habetur
in factis tabulis, ex quibus dicta die annis singulis eo-
rum memoria publico praecoquio redditur Christiano po-
pulo rediitua.

Praeter igitur immensa mala, qua a Saracenis & mul-
to magis a Persis sunt illata, insultatio his accessit & per-
fidiorum exprobratio Iudaeorum in Christianos ac per-
secutio potestate (ut vidimus) a Persis facta occiden-
di, omnique crudelitate in eos faciendi: adeo ut collapsae
penitus vix sint res Christianorum, dato in captivitatem
sacro sancto vexillo Crucis, quod haec tenus appareret dae-
mones etiam superasse.

Puillo quidem animo & fide imbecilla praediti homi-
nes graue sunt scandalum passi, deficientibus ex eis a-
liquis ad Iudaeos, quasi victa Cruce, extinctum ipsum
videretur Christianae religionis tobur, atque potentia.
Ad debiles enim pervertendos satis praepotens ob ocu-
los positum spectaculum videri poterat, Christi cancha
loca profanata cernere, vbi vel natus, vel passus Domi-
nus esset, sacrosanctumque vexillum ab impiis e templo
absque vlla vel leui saltem vltione manu violenta subla-
tum, aliaque sacras reliquias conculcatas, ac vasa sacra
diuinis aptata mylteris manibus contrectata nefandorum
& eorum vlti mancipata. haec, inquam, & alia huius-
modi factis erant ad debiliem deiectionem ad fortio-
rem vero casum diabolica quoque accessit tentatio, in Ange-
lum lucis apparens ipse diabolus. Nam audi miserandum
casum monachi Sinaitae, quem idem describit Antio-
chus e:

Fuit, inquit, in monte Sinae monachus quidam, qui celebra-
deo edidit sua continentie specimen, ut in cellula multis vixit
annos inclusus, postremo multis feris revolationibus diaboli &
insomniis illusus, ad ludasimum delapsus est, & carnis circum-
cisionem. Cum igitur diabolus huic identidem vera quadam in-

XXVII.
SARACENI
INVENTI
IN SS. MO-
NACHOS.

a Isa. 27.

b Sap. 3.

c Matth. 7.
Luc. 13.
d Act. 14.

XXVIII.

* decima
sexta.

XXIX.
IVD. RO-
RYM IN
CHRISTIA
NOSIN-
SVLTA-
TIO.

e Antioch.
homil. 84.
XXX.
SINAITE
MONACHI
LABENTIS
IN IVD. IS-
MVM MISS

RANDVS
CASTI.

614. **HERACLIUM IMP. S.**
Sensit deum irascentem, & veluti ebrieta illecebra inuoluit illius
obscuro, an mentem: nonisime oculis illius obicit copiosum tur-
bem Apostolorum, martyrum, aliorumque omniu generu Christi-
anorum densissimis tenebris, & omnia dedecore operam: parte
opposita, Moysen, prophetas, populum quoque Iudeorum (Deo alio-
qui inuisum) offert splendida admodum luce conspicuos, inque gen-
tilio & barbaritate vitam tradicentes.

XXXI.
VINDICTA
IN MO-
RAC, APO-
STATAM.

Hocum spectasti miser, enervis surrexit, derelictoque sancto
illo monte, in Palaestina usque peruenit, recit. aene contendit in Neora
& Ilyadum, asila Iudeorum. Cum ista denarrasset, que sibi ipse
fuisse, diabolicas apparitions, circensibus est, ac profectus Iuda-
sam, accepit vxorem, inque omnium profectus aduersus Chri-
stianos edidit degmata, propugnator factus Iudaea superstitione.

XXXII.
S. CRUX
INTACTA
TRANS-
LATA IN PER-
SIDEM.

Hanc ego vidi ac perlegi monachorum: neque enim quatuor
anni sunt a morte illius, qua misere perripuit est: Cathari enim
proflinam aliquantulum passus, & verumque arrosius contabescens,
expiravit. Hunc cum vidissem ego & aliquos monachi, correpti
timore ingenti, cum lacu lamentat sumus. Erat id sane quam
miserabile spectaculum. Per hoc totus inuenerat in monasteria exer-
citatiose, conemeratque laboribus attritus: & in tandem cum ma-
gistris iocubatur immunditiam carcerum, nempe Iudaeorum qui
si se defendebat & inquam, verba loquebatur obsecra & in-
pudica, blasphemabat Christum, spiritum sanctu tolerandi affice-
bat contumelias. Et hunc talem illi sine lege Iudai secundum vocabat
Abraham. hucusque de his Antiochus. Sed redamus ad
Cosihoen Crucem sanctam Hierosolymis in Persidem
transfentem.

XXXIII.
CRUX
CVM VI-
CIA VIDE-
TVR.

Plane admiratione dignum illud fuit, impium homi-
nem adeo esse reuerentis salaris notie tropheum, vt
nec ausus fuerit ab ipsa theca, qua operiebatur, signacu-
lum amouere, & claua aperire, vt vel illud inspiceret:
sed timore percussum, vt in sacrosancto tempore loco as-
seruabatur, eodem modo in Persidem voluisse transfe-
re, veluti demum intracta Hierosolymam: portatum
fuit: quod restatus est Modestus tunc Hierosolymorum
Episcopus, itemque vniuersus clerus Hierosolymitanus
Ecclesie. Tradit hanc omnia Suidas in Hemiclio. His ad-
de, que in eandem sententiam apud Adonem, a in
Martyrologio narrata habentur, nimiam summa religione
Crucem in Perside asseruatam & honorifice custodi-
tam.

XXXIV.
DE VIRTU-
TE IMMEN-
SA S. CRU-
CIS.

Adde his maiora, nempe quod sicut qui in Cruce pe-
perit, tunc vicit omnia, cum vicit atque mortuus vi-
sus est: ita plane cum a Cosi hoc capta veluti de defende-
re nefcia Crux fuit inter hostium manibus collocata,
tunc ipsa victorem vicit, & Christianum populum libe-
ravitque triumphans, debellatis penitus hostibus, di-
tina potentia ad propria remcauit: vt longe id superet
miracula illa, que circa Frederic, cum captiua ducta est,
in terra Philistinorum olim edidit: etenim tunc cecit as-
flicti, non tamen vici ab Israelitis penitus fuit Phi-
listhai.

At nequaquam fuit ligni aridi tanta prelatere, sed plane
virtutis diuine eius, qui Deus & homo in Cruce pe-
pendit: cuius potestas omnem superat potentiam atque
potentiam, ipse Rex Regum & Dominus dominan-
tium, stans per infame supplicium Crucis saluos face-
re credentes, vt quod infirmus est Dei, hoc fortius sicra-
strud homines. Quod cum semper in Ecclesia sit demon-
stratum siue per lignum, siue per signum Crucis sanctissi-
ma: hoc quoque tempore maxime clauit, cum ab ho-
stibus delata fuit in Persidem. Vbi cum esset, retroem
ingentem idem Persidenculit, quod iactaretur ab ipsis
Deum Christianorum in eam provinciam aduenisse: vt
plane non emortuum illuc vitam fuerit lignum adoe-
ctum, sed virga vigilans, & seepetrum viuens omnibus do-
minans.

Hanc quam vera sint, testimonium petamus ab ipsis
Persis, ex Actis inquam sanctissimi martyris Anassisi
Persis, que quidem non a Metaphrasie scripta fuere, sed
descripta potius, & ante ipsam Metaphrasiam cognita
probataque in sacrosancto Niceno posteriori Concilio,
& a Latinis vt fide dignissima recepta, atque emendata

à Bedo, si quo vitio translatores potuissent mendosa vide-
ti. Audi igitur ex ipso exordio prelationis in eodem c.

Cum, inquit, in magna civitate Hierosolymorum capta fuisset a
Rege Persarum, & sacra illa lica, que nos Christi videri conser-
sationem & Crucis affectionem & resurrectionem, Melerum lica
& gen. is, que ipse nouit modis, esset tradita: & multa alia ca-
pta sunt cum ciuitate, & saluta quoque nostra tropheum, nec
soluito, peccati interuencio, lignum, inquam, rursus. Crucis illius
translatum est in Persidem: quod quidem multi videtur dicitur
esse gratis, & eius, qui est crucifixus, salum dicitur dicitur,
quod penouit etiam per aduersarios ea contemere, que sunt uoluntate &
utiliora.

Postquam enim salutaris Crux Domini hostibus capta fuit
manibus, & in Persidem (vt diximus) in ea captiuitate continua-
ducta est a barbaris, inuenerit eum, qui in ea fuit asseruata, Chryso-
vel potius ipsa Persiam euerit, & soluit salum reliquum, & que
se digne erant, captiuus abduci animi vere laudabilis & lan-
gepalis herenna captiuitate. ant (vt magis proprie dicitur) a capti-
tate remocat, & ex rursus profinam restituit libertatem.

Simul ac eum ingreditur Persidem, eam statim eam dicitur
radis sue gratia, ferit quidem animas infidelium, non licet ac sed,
vel potius ipsa Persiam euerit, & soluit salum reliquum, & que
se digne erant, captiuus abduci animi vere laudabilis & lan-
gepalis herenna captiuitate. ant (vt magis proprie dicitur) a capti-
tate remocat, & ex rursus profinam restituit libertatem.

Qui processit quidem è viso, qui vocabatur Raziani, ab reuer-
gentiu Razach, que sita est in Perside. Erat autem nomen eius
tribus conuenit & exere ipsa magis cognita (in eam uocabatur
Magundar.) Erat autem illius Ban filius, qui erat in re magna
flantissimus & eruditissimus. Qui cum profectus euenit in
terris, & multos habere adolefcentes ad eum uenientes, eum
amore professuarum, & cum in hoc salum omne suum statum
poneret, nempe in rei magica exercitatione, in sua uicinia
uicinis, & rem magicam eum tam diligenter edidit, ut in
genitioue patri nihil esset reliquum, quod non uicium quoque
fuit.

Cum autem adolefcentia etatem iam attingeret, & Rex
rhus nomen exercitum in Perside cogitaret, ipse quoque cum
refertur in numerum tyronum. Quoniam uia uenerat Crux
Domini totum agitabat & perturbabat Persidem, sapientibus
dem horron & terrorem inuentionis, seclibus autem fuerat ad-
modum & placide illuc fecerit: ea quidem fama qualem per omnia
peruadebat, fama, inquam, que paulo crasim & uoluntate
bat, Christianorum Deum adesse Persis. Ad quam bil adolefcenti-
pente fuit accessus animo.

Iam enim oculis cum tangebat ille ignis, quem Christus uere
lacere sper terram: qui quidem non fuit ad quiescere paleam
illu adolefcentiam: sed statim omnis adibat pteris, deos seclibus
quam uehementissime poterat & diligenter. Cum autem
tem ab omnibus, eam esse crucem, in qua Christus Des fuit, qui
Christianis adoratur, fuit crucifixus: uelut ignis non igni adit
questioni conuincit questionem, & ex rursus uicem uicem
nec alterius interrogatiouis, & multo magis fideles dicit,
quem admodum ex celo quidem descendit, cum sit Deus, &
quem admodum etiam saluisti homi. & cor tuum sit ad Crucem
condemnatu, & a quibus, & an sit ad celum reuocari, uerba dicitur
derat.

Cum autem à pie in annuicetur carnis soluta dicitur
sily mysterium, auro quidem pietati forma liberet
bant, anima uero producatet sensum suam fidei, & in dicitur
paulatim inuafelatur, subibatque conuincit eum persequen-
tina cum in eum anima adit & amplificata esset, cum in
manet & inuicent ad opinione uita genos, clariorque &
sionem istem, martyrem, noquam, efficiunt, ut tam puerum
deklarabit oratio. Subdit his, quomodo idem relicto Per-
sacum exercito, amore suscipiendi baptizatum, se con-
trahit ad Romanorum exercitum, indeque Hieropolim
vbi apud argentarium degens genere Persiam hominem
Christianum, latius res dicitur Christianorum inuen-
sus uero fuerit multo magis ad subeundum martyrium
vbi in Ecclesiam (vt ait auctor) pariteribus pietate inuen-
teur certamina SS. martyrum. Quomodo autem inuen-
abit Hierosolymam, atque conuincit est factum bapti-
mum, suo loco dicemus.

CHRISTI B

614. **HERACLIUM IMP. S.**
Sensit deum irascentem, & veluti ebrieta illecebra inuoluit illius
obscuro, an mentem: nonisime oculis illius obicit copiosum tur-
bem Apostolorum, martyrum, aliorumque omniu generu Christi-
anorum densissimis tenebris, & omnia dedecore operam: parte
opposita, Moysen, prophetas, populum quoque Iudeorum (Deo alio-
qui inuisum) offert splendida admodum luce conspicuos, inque gen-
tilio & barbaritate vitam tradicentes.

XXXI.
VINDICTA
IN MO-
RAC, APO-
STATAM.

Hocum spectasti miser, enervis surrexit, derelictoque sancto
illo monte, in Palaestina usque peruenit, recit. aene contendit in Neora
& Ilyadum, asila Iudeorum. Cum ista denarrasset, que sibi ipse
fuisse, diabolicas apparitions, circensibus est, ac profectus Iuda-
sam, accepit vxorem, inque omnium profectus aduersus Chri-
stianos edidit degmata, propugnator factus Iudaea superstitione.

XXXII.
S. CRUX
INTACTA
TRANS-
LATA IN PER-
SIDEM.

Hanc ego vidi ac perlegi monachorum: neque enim quatuor
anni sunt a morte illius, qua misere perripuit est: Cathari enim
proflinam aliquantulum passus, & verumque arrosius contabescens,
expiravit. Hunc cum vidissem ego & aliquos monachi, correpti
timore ingenti, cum lacu lamentat sumus. Erat id sane quam
miserabile spectaculum. Per hoc totus inuenerat in monasteria exer-
citatiose, conemeratque laboribus attritus: & in tandem cum ma-
gistris iocubatur immunditiam carcerum, nempe Iudaeorum qui
si se defendebat & inquam, verba loquebatur obsecra & in-
pudica, blasphemabat Christum, spiritum sanctu tolerandi affice-
bat contumelias. Et hunc talem illi sine lege Iudai secundum vocabat
Abraham. hucusque de his Antiochus. Sed redamus ad
Cosihoen Crucem sanctam Hierosolymis in Persidem
transfentem.

XXXIII.
CRUX
CVM VI-
CIA VIDE-
TVR.

Plane admiratione dignum illud fuit, impium homi-
nem adeo esse reuerentis salaris notie tropheum, vt
nec ausus fuerit ab ipsa theca, qua operiebatur, signacu-
lum amouere, & claua aperire, vt vel illud inspiceret:
sed timore percussum, vt in sacrosancto tempore loco as-
seruabatur, eodem modo in Persidem voluisse transfe-
re, veluti demum intracta Hierosolymam: portatum
fuit: quod restatus est Modestus tunc Hierosolymorum
Episcopus, itemque vniuersus clerus Hierosolymitanus
Ecclesie. Tradit hanc omnia Suidas in Hemiclio. His ad-
de, que in eandem sententiam apud Adonem, a in
Martyrologio narrata habentur, nimiam summa religione
Crucem in Perside asseruatam & honorifice custodi-
tam.

XXXIV.
DE VIRTU-
TE IMMEN-
SA S. CRU-
CIS.

Adde his maiora, nempe quod sicut qui in Cruce pe-
perit, tunc vicit omnia, cum vicit atque mortuus vi-
sus est: ita plane cum a Cosi hoc capta veluti de defende-
re nefcia Crux fuit inter hostium manibus collocata,
tunc ipsa victorem vicit, & Christianum populum libe-
ravitque triumphans, debellatis penitus hostibus, di-
tina potentia ad propria remcauit: vt longe id superet
miracula illa, que circa Frederic, cum captiua ducta est,
in terra Philistinorum olim edidit: etenim tunc cecit as-
flicti, non tamen vici ab Israelitis penitus fuit Phi-
listhai.

At nequaquam fuit ligni aridi tanta prelatere, sed plane
virtutis diuine eius, qui Deus & homo in Cruce pe-
pendit: cuius potestas omnem superat potentiam atque
potentiam, ipse Rex Regum & Dominus dominan-
tium, stans per infame supplicium Crucis saluos face-
re credentes, vt quod infirmus est Dei, hoc fortius sicra-
strud homines. Quod cum semper in Ecclesia sit demon-
stratum siue per lignum, siue per signum Crucis sanctissi-
ma: hoc quoque tempore maxime clauit, cum ab ho-
stibus delata fuit in Persidem. Vbi cum esset, retroem
ingentem idem Persidenculit, quod iactaretur ab ipsis
Deum Christianorum in eam provinciam aduenisse: vt
plane non emortuum illuc vitam fuerit lignum adoe-
ctum, sed virga vigilans, & seepetrum viuens omnibus do-
minans.

Hanc quam vera sint, testimonium petamus ab ipsis
Persis, ex Actis inquam sanctissimi martyris Anassisi
Persis, que quidem non a Metaphrasie scripta fuere, sed
descripta potius, & ante ipsam Metaphrasiam cognita
probataque in sacrosancto Niceno posteriori Concilio,
& a Latinis vt fide dignissima recepta, atque emendata

